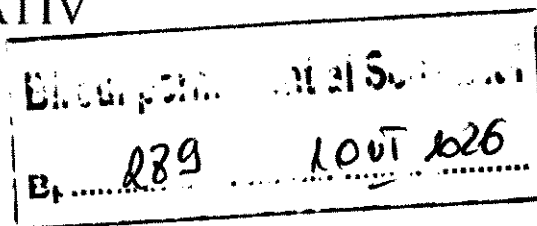
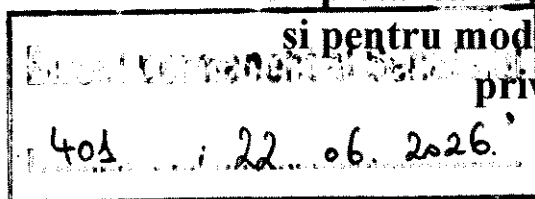

CONSILIUL LEGISLATIV

AVIZ

referitor la propunerea legislativă privind modificarea și completarea Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă

Analizând propunerea legislativă privind modificarea și completarea Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă (b289/11.05.2026), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/2345/18.05.2026 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D460/19.05.2026,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 29 alin. (4) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare, în fapt, completarea Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și a art. 706 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit Expunerii de motive, „Prezenta inițiativă legislativă are ca obiect reglementarea unui regim juridic adecvat în materia prescripției dreptului material la acțiune privind obligația de întreținere datorată copilului, în vederea consolidării protecției juridice a acestuia și a asigurării unei valorificări efective a drepturilor izvorâte din obligația legală de întreținere”.

2. Propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare, iar, în aplicarea art. 75 alin. (1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Semnalăm că o propunere legislativă care avea ca obiect de reglementare completarea cu un nou alineat a art. 2517, potrivit căreia este imprescriptibil dreptul la acțiune privind recuperarea creanțelor reprezentând pensie de întreținere datorată minorului, pe durata existenței obligației de întreținere, prin derogare de la cadrul general în materie, respectiv **propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 287/2009 privind Codul civil** (b36/04.02.2026), a fost transmisă de către Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/565/09.02.2026 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D67/09.02.2026, fiind avizată de Consiliul Legislativ cu avizul negativ nr. 168/03.03.2026.

Respectiva propunere legislativă a fost respinsă de Senat la data de 27.04.2026, fiind în prezent în procedură¹ la Camera Deputaților.

Ca urmare a celor de mai sus, pentru evitarea adoptării unor soluții divergente, recomandăm dezbateră concomitentă a celor două propuneri legislative la Camera decizională.

5. Menționăm că, potrivit prevederilor art. 7 alin. (3¹) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare, *„Propunerile legislative, proiectele de legi și celelalte proiecte de acte normative vor fi însoțite, în mod obligatoriu, de o evaluare preliminară a impactului noilor reglementări asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului”*.

Precizăm că evaluarea preliminară a impactului noilor reglementări asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului reprezintă un set de activități și proceduri realizate cu scopul de a asigura o fundamentare adecvată a inițiativelor legislative, în vederea, atât a evaluării impactului legislației specifice în vigoare la momentul elaborării proiectului de act normativ, cât și a evaluării impactului politicilor publice pe care proiectul de act normativ le implementează.

6. Analizând conținutul propunerii legislative, în ceea ce privește fondul reglementărilor preconizate, semnalăm că prin modalitatea de

¹ https://www.cdep.ro/ords/pls/proiecte/upl_pck2015.proiect?cam=2&idp=22938

exprimare a intenției normative se instituie reguli insuficient conturate, contrare dispozițiilor Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care nu sunt de natură să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă, **fiind susceptibile să încalce prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție.**

Precizăm că, pentru a asigura legislației interne o cât mai bună înțelegere și implicit o aplicare corectă, este esențial ca redactarea acesteia să fie una de calitate. Referitor la acest aspect, menționăm că, potrivit art. 6 alin. (1) teza I din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, *„Proiectul de act normativ trebuie să instituie reguli necesare, suficiente și posibile care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă. [...]”*.

Cu privire la aceste aspecte, Curtea Constituțională s-a pronunțat în mai multe rânduri², statuând că *„una dintre cerințele principiului respectării legilor vizează calitatea actelor normative”* și că *„respectarea prevederilor Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative se constituie într-un veritabil criteriu de constituționalitate prin prisma aplicării art. 1 alin. (5) din Constituție”*.

Totodată, menționăm că, astfel cum a fost dezvoltat în jurisprudența Curții Constituționale³, Curtea a reținut că principiul legalității presupune existența unor norme de drept intern suficient de accesibile, precise și previzibile în aplicarea lor, conducând la caracterul de *lex certa* al normei. Legiuitorului îi revine obligația ca în actul de legiferare, indiferent de domeniul în care își exercită această competență constituțională, să dea dovadă de o atenție sporită în respectarea acestor cerințe, concretizate în claritatea, precizia și predictibilitatea legii⁴.

În acest sens, precizăm următoarele:

6.1. Semnalăm că Expunerea de motive nu respectă structura instrumentului de prezentare și motivare prevăzută la art. 31 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, deoarece nu sunt prezentate, printre altele, informații cu privire la

² A se vedea paragraful 35 din Decizia Curții Constituționale nr. 22/2016 care trimite la Decizia nr. 1 din 10 ianuarie 2014, Decizia nr. 17 din 21 ianuarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 79 din 30 ianuarie 2015, paragrafele 95 și 96.

³ A se vedea, în acest sens, spre exemplu, Decizia nr. 193 din 6 aprilie 2022, paragraful 23, Decizia nr. 189 din 2 martie 2006, sau Decizia nr. 26 din 18 ianuarie 2012.

⁴ A se vedea Decizia nr. 845 din 18 noiembrie 2020, paragraful 92.

insuficiențele și neconcordanțele reglementărilor în vigoare, la impactul financiar asupra bugetului general consolidat, la impactul asupra sistemului juridic și, în special, la compatibilitatea cu reglementările Uniunii Europene în materie, la determinarea exactă a acestora, la deciziile Curții de Justiție a Uniunii Europene și la alte documente relevante pentru transpunerea sau implementarea prevederilor legale respective, și nici cu privire la **consultările derulate în vederea elaborării prezentei propuneri.**

În instrumentul de motivare nu sunt prezentate informații privind numărul persoanelor care ar putea face obiectul prezentei propuneri legislative și nici nu sunt argumentate toate soluțiile legislative preconizate, ceea ce contravine dispozițiilor art. 32 alin. (2) teza I din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căruia *„Motivarea trebuie să se refere la **forma finală a proiectului de act normativ**”*.

Analizând Expunerea de motive, constatăm că aceasta conține doar considerații cu caracter general pentru justificarea soluțiilor legislative preconizate, fără ca acestea să fie fundamentate pe studii, lucrări de cercetare sau evaluări statistice.

Cu privire la problematica lipsei de fundamentare temeinică a actelor normative, Curtea Constituțională a reținut în Decizia nr. 139/2019 că *„În lipsa motivării, în sensul arătat, a legii adoptate, nu se poate cunoaște rațiunea legiuitorului, esențială pentru înțelegerea, interpretarea și aplicarea acesteia. (...) Caracterul sumar al instrumentului de prezentare și motivare, precum și lipsa de fundamentare temeinică a actelor normative au fost sancționate de Curtea Constituțională în jurisprudența sa, în raport cu aceleași exigențe de claritate, predictibilitate a legii și securitate a raporturilor juridice impuse de art. 1 alin. (5) din Constituție, cu invocarea deopotrivă a normelor de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative”*.

6.2. Având în vedere natura intervențiilor legislative preconizate, respectiv de modificare și completare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, semnalăm că, în actuala redactare, **titlul și părțile dispozitive ale art. I și II** sunt contrare dispozițiilor art. 41 alin. (5) și art. 60 din Legea nr. 24/2000,

republicată, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere că acestea nu exprimă în mod corect intervențiile avute în vedere, care sunt exclusiv de natura completării.

6.3. La art. I, semnalăm următoarele:

6.3.1. Menționăm că soluția legislativă preconizată constă în completarea Codului civil, după art. 2517, cu un nou articol, **art. 2517¹**, prin care să se stabilească termenul de 10 ani pentru prescripția dreptului material la acțiune având ca obiect obligația de întreținere datorată copilului.

Precizăm că, *de lege lata*, art. 2518 consacră termenul general de prescripție a dreptului la acțiune de 10 ani.

În actuala redactare, intervenția de completare preconizată contravine dispozițiilor art. 61 alin. (2)⁵ din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, deoarece ar fi trebuit să vizeze **art. 2518 alin. (2)⁶** din Codul civil, care reglementează **cazurile de imprescriptibilitate a dreptului la acțiune**.

6.3.2. Semnalăm că modalitatea de instituire a soluției legislative de la **art. 2517¹ alin. (1)**, potrivit căreia *„Dreptul material la acțiune având ca obiect obligația de întreținere datorată copilului se prescrie în termen de 10 ani”*, derogă de la cadrul general în materie, stabilit de art. 2517 din Codul civil, fiind susceptibilă sub acest aspect de a încălca principiul egalității în drepturi, consacrat de dispozițiile art. 16 alin. (1) din Constituția României, republicată, potrivit cărora cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.

În actuala redactare, norma poate crea o situație de discriminare față de titularii dreptului la acțiune privind recuperarea altor tipuri de creanțe, pentru care se aplică termenul general de prescripție, de 3 ani.

Sub aspectul asigurării egalității în drepturi, Curtea Constituțională a statuat că principiul consacrat de prevederile art. 16 alin. (1) din Constituție presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite. El nu exclude, ci, dimpotrivă, presupune soluții diferite pentru situații diferite. În

⁵ „(2) *Prevederile modificate sau care completează actul normativ trebuie să se integreze armonios în actul supus modificării ori completării, asigurându-se unitatea de stil și de terminologie, precum și succesiunea normală a articolelor*”.

⁶ „*Se prescrie în termen de 10 ani dreptul la acțiune privitor la: 1. drepturile reale care nu sunt declarate prin lege imprescriptibile ori nu sunt supuse altui termen de prescripție; 2. repararea prejudiciului moral sau material cauzat unei persoane prin tortură ori acte de barbarie sau, după caz, a celui cauzat prin violență ori agresiuni sexuale comise contra unui minor sau asupra unei persoane aflate în imposibilitate de a se apăra ori de a-și exprima voința; 3. repararea prejudiciului adus mediului înconjurător*”.

consecință, un tratament diferit nu poate fi doar expresia aprecierii exclusive a legiuitorului, ci trebuie să se justifice rațional, în respectul principiului egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice⁷.

De asemenea, potrivit jurisprudenței constante a Curții Constituționale, situațiile în care se află anumite categorii de persoane trebuie să difere în esență pentru a se justifica deosebirea de tratament juridic, iar această deosebire de tratament trebuie să se bazeze pe un criteriu obiectiv și rațional⁸.

Nesocotirea principiului egalității în drepturi are drept consecință neconstituționalitatea normei care instituie un privilegiu ori o discriminare. În acest sens, Curtea a reținut că discriminarea se bazează pe noțiunea de excludere de la un drept/beneficiu⁹, iar remediul constituțional specific, în cazul constatării neconstituționalității discriminării, îl reprezintă acordarea sau accesul la beneficiul dreptului¹⁰. Totodată, Curtea Constituțională - făcând referire la jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului¹¹ - a reținut că aplicarea unui tratament diferit unor cazuri egale este discriminatorie atunci când nu este justificată în mod obiectiv și rezonabil, aceasta însemnând că nu urmărește un scop legitim sau nu păstrează un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit prin tratamentul inegal¹².

Pe de altă parte, semnalăm că soluția legislativă de stabilire la 10 ani a termenului de prescripție a dreptului la acțiune privind recuperarea creanțelor reprezentând pensie de întreținere datorată minorului, pe

⁷ A se vedea, în acest sens, Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994, Decizia nr. 86 din 27 februarie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 207 din 31 martie 2003, și Decizia nr. 89 din 27 februarie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 200 din 27 martie 2003.

⁸ A se vedea, în acest sens, cu titlu exemplificativ, Decizia nr. 755 din 16 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 101 din 9 februarie 2015, sau Decizia nr. 67 din 26 februarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 185 din 18 martie 2015.

⁹ Decizia nr. 62 din 21 octombrie 1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 49 din 25 februarie 1994.

¹⁰ A se vedea, în acest sens, Decizia nr. 685 din 28 iunie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 470 din 11 iulie 2012, sau Decizia nr. 681 din 13 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 889 din 8 decembrie 2014.

¹¹ Hotărârile din 23 iulie 1968, 13 iunie 1979, 28 noiembrie 1984, 28 mai 1985, 16 septembrie 1996, 18 februarie 1999 și, respectiv, 6 iulie 2004, pronunțate în cauzele „Aspecte privind regimul lingvistic în școlile belgiene” împotriva Belgiei, paragraful 10, Marckx împotriva Belgiei, paragraful 33, Rasmussen împotriva Danemarcei, paragrafele 35, 38 și 40, Abdulaziz, Cabales și Balkandali împotriva Regatului Unit, paragraful 72, Gaygusuz împotriva Austriei, paragraful 42, Larkos împotriva Ciprului, paragraful 29, și, respectiv, Bocancea și alții împotriva Moldovei, paragraful 24.

¹² A se vedea, în acest sens, Decizia nr. 270 din 23 aprilie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 420 din 12 iunie 2015, paragraful 25, Decizia nr. 368 din 30 mai 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 566 din 17 iulie 2017, paragraful 25, și Decizia nr. 573 din 20 septembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 959 din 13 noiembrie 2018, paragraful 30.

durata existenței obligației de întreținere, este susceptibilă a încălca dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituția României, în componenta sa privind stabilitatea circuitului civil și securitatea juridică a persoanei¹³.

Referitor la termenele de prescripție, stabilite *ope legis*, precizăm că în paragraful 17 din Decizia nr. 623/2019, Curtea Constituțională a observat că, printr-o jurisprudență constantă¹⁴, a statuat că **„instituirea prescripției, în general, și termenele în raport cu care aceasta își produce efectele au ca finalitate facilitarea accesului liber la justiție, prin asigurarea unui climat de ordine, indispensabil exercitării în condiții optime a acestui drept constituțional, prevenindu-se eventualele abuzuri și limitându-se efectele perturbatoare asupra stabilității și securității raporturilor juridice civile. Exercițarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă. Departe de a constitui o negare a dreptului în sine, asemenea exigențe dau expresie ordinii de drept, absolutizarea exercițiului unui anume drept având consecință fie negarea, fie amputarea drepturilor sau intereselor legitime ale altor persoane, cărora statul este ținut să le acorde ocrotire, în egală măsură”**.

Prescripția nu operează de drept și nici din oficiu, în baza hotărârii instanței judecătorești, ci numai la cererea persoanei interesate, în condițiile art. 2.512 din Codul civil.

În primul rând, este de remarcat că prescripția nu operează *ipso iure*, deoarece prin simpla împlinire a termenului, cel în folosul căruia curge prescripția nu este exonerat de răspundere, ci doar îndreptățit să refuze îndeplinirea obligației de care este ținut. Prin expirarea termenului de prescripție se naște *ope legis* dreptul sau facultatea de a opune beneficiul prescripției împlinite, iar nu și constatarea stingerii înseși a dreptului de către organul de jurisdicție. Astfel, prescripția extinctivă este, din acest punct de vedere, de natură potestativă, distinctă de dreptul subiectiv primar afectat de împlinirea termenului de

¹³ Precizăm că înțelesul sintagmei „securitatea juridică a persoanei” a fost stabilit de Curtea Constituțională în paragraful 68 din Decizia nr. 454 din 4 iulie 2018, în care a reținut următoarele „**art. 1 alin. (5) din Constituție, care consacră securitatea juridică a persoanei, concept care se definește ca un complex de garanții de natură sau cu valențe constituționale inerente statului de drept, în considerarea cărora legiuitorul are obligația constituțională de a asigura atât o stabilitate firească dreptului, cât și valorificarea în condiții optime a drepturilor și libertăților fundamentale**”.

¹⁴ Începând cu Decizia nr. 296 din 8 iulie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 577 din 12 august 2003.

prescripție, și poate fi exercitată sau, după caz, abandonată prin efectul renunțării la prescripție.

În al doilea rând, prescripția dreptului la acțiune nu poate fi aplicată *ex officio* de către organul de jurisdicție, chiar dacă invocarea prescripției ar fi în interesul statului sau al unităților sale administrativ-teritoriale, potrivit prevederilor art. 2.512 alin. (2) și (3) din Codul civil. Mai mult, prescripția nici măcar nu poate fi pusă în discuția părților, în virtutea rolului activ al judecătorului, din moment ce, pe de o parte, e vorba de o excepție personală, iar nu de o excepție de ordine publică, și pe de altă parte, o asemenea chestiune în plan procesual interesează principiul disponibilității, fiind un aspect ori o facultate inerentă dreptului fiecărei părți de a dispune, în cursul procesului, de drepturile sale materiale și procedurale, iar acest aspect trebuie lăsat la aprecierea acesteia, iar nu a instanței de judecată.

Din această perspectivă, având în vedere faptul că obligația legală de întreținere a copilului minor, are ca obiect, potrivit prevederilor art. 499 alin. (1) din Codul civil, asigurarea celor necesare traiului, precum și a educației, învățaturii și pregătirii sale profesionale, iar neexercitarea dreptului la acțiune pentru realizarea acestei obligații în termenul general de prescripție, de 3 ani, poate fi interpretată ca fiind o lipsă de diligență a creditorului obligației.

În acest sens, în paragraful 22 din Decizia nr. 156 din 30 martie 2023, Curtea Constituțională a reținut că *„în condițiile în care, potrivit principiului nemo censetur ignorare legem, care semnifică faptul că nimeni nu se poate apăra invocând necunoașterea legii, titularul unui drept este prezumat că a avut cunoștință de reglementarea care prevedea că valorificarea dreptului său se circumscrie unui anumit termen, iar dacă nu îl respectă, consecințele negative pe care va fi ținut să le suporte nu pot fi imputate decât propriei sale lipse de diligență”*.

Totodată, precizăm că aplicarea soluției legislative preconizate pentru art. 2517¹ alin. (1), în actuala redactare, poate conduce la un abuz în exercitarea unui drept, astfel încât se poate încuraja acumularea arieratelor de către creditorul obligației de întreținere, până aproape de momentul încetării obligației, cu efecte asupra presiunii financiare asupra debitorului obligației, ceea ce afectează securitatea juridică a persoane.

6.3.3. Semnalăm că soluțiile legislative de la **alin. (1) și (3)** sunt contrare dispozițiilor art. 61 alin. (1) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căruia „(1) *Modificarea sau completarea unui act normativ este admisă numai dacă nu se afectează concepția generală ori caracterul unitar al aceluși act sau dacă nu privește întreaga ori cea mai mare parte a reglementării în cauză; în caz contrar actul se înlocuiește cu o nouă reglementare, urmând să fie în întregime abrogat*”.

În acest sens, referitor la expresia „*obligația de întreținere datorată copilului*”, precizăm că, *de lege lata*, art. 499 alin. (1) din Codul civil reglementează obligația legală solidară a tatălui și a mamei de a da întreținere **copilului lor minor**, asigurându-i cele necesare traiului, precum și educația, învățătura și pregătirea sa profesională.

Totodată, la alin. (2) al aceluiași articol este prevăzut că „*Dacă minorul are un venit propriu care nu este îndestulător, părinții au obligația de a-i asigura condițiile necesare pentru creșterea, educarea și pregătirea sa profesională*”, iar potrivit alin. (3), „*Părinții sunt obligați să îl întrețină pe copilul devenit major, dacă se află în continuarea studiilor, până la terminarea acestora, dar fără a depăși vârsta de 26 de ani*”.

Din cele exprimate mai sus, se observă că obligația legală solidară a tatălui și a mamei de a da întreținere vizează, pe de o parte, **copilul minor** și, pe de altă parte, **copilul devenit major**, dacă se află în continuarea studiilor, până la terminarea acestora, dar fără a depăși vârsta de 26 de ani.

De plano, obligația de întreținere este una dintre cele mai importante obligații ce intră în conținutul autorității părintești, iar Codul civil instituie regula executării în natură a obligației de întreținere. Prin urmare, instanța de judecată nu va putea să stabilească încă de la început plata unei pensii de întreținere în bani, aceasta având doar caracter subsidiar, fiind prevăzută în cazul în care obligația de întreținere în natură nu se execută de bunăvoie, potrivit prevederilor art. 530 din Codul civil.

Soluția stabilirii ca regulă a executării în natură este firească, date fiind fundamentele care stau la baza existenței obligației - rudenie, relații de apropiere, încredere, afecțiune - și care fac ca obligația de întreținere să aibă caracter *intuitu personae* atât pentru creditor, cât și pentru debitor. În funcție de circumstanțele speței și de obligația de

întreținere ce nu s-a executat de bunăvoie, întreținerea se execută prin plata unei pensii fie în cuantum fix, fie sub forma unei cote procentuale din venitul net lunar al debitorului.

Potrivit art. 532 alin. (1) din Codul civil, data de la care se datorează pensia de întreținere este data introducerii cererii de chemare în judecată, indiferent de momentul pronunțării hotărârii. Alin. (2) al art. 532 din Codul civil reglementează situația de excepție - în care întreținerea se datorează pentru o perioadă anterioară formulării cererii de chemare în judecată - atunci când neintroducerea cererii de chemare în judecată este rezultatul acțiunilor culpabile ale debitorului.

Art. 533 alin. (1) din Codul civil instituie regula plății pensiei de întreținere prin rate periodice, iar alin. (3) al aceluiași articol lasă posibilitatea unor excepții de la această regulă: situația în care, prin acordul părților sau pentru motive temeinice, prin hotărârea instanței, întreținerea se poate executa prin plata anticipată a unei sume globale, corespunzătoare unei anumite perioade sau chiar întregii perioade pentru care se datorează întreținerea.

6.3.4. Referitor la soluția legislativă preconizată pentru **art. 2517¹ alin. (2)**, semnalăm că, potrivit prevederilor art. 16 alin. (1) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, „(1) *În procesul de legiferare este interzisă instituirea aceluiași reglementări în mai multe articole sau alineate din același act normativ ori în două sau mai multe acte normative. Pentru sublinierea unor conexiuni legislative se utilizează norma de trimitere*”.

În acest sens, precizăm că soluția legislativă preconizată instituie un paralelism legislativ în raport cu prevederile art. 2532 pct. 2 din Codul civil, potrivit căruia „**Prescripția nu începe să curgă, iar, dacă a început să curgă, ea se suspendă:** (...) 2. *între părinți, tutore sau curator și cei lipsiți de capacitate de exercițiu sau cu capacitate de exercițiu restrânsă ori între curatorii și cei pe care îi reprezintă, cât timp durează ocrotirea și socotelile nu au fost date și aprobate*”.

Astfel, termenul de prescripție extinctivă este suspendat între ocrotitor și ocrotit cât timp durează ocrotirea. Acest caz de suspendare se aplică în raporturile dintre părinte și minor, a cărui persoană și ale cărui bunuri au nevoie de ocrotire sau de administrare, după caz.

În mod corelativ, art. 708 alin. (1) pct. I din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prevede suspendarea cursului prescripției

dreptului de a obține executarea silită, în cazurile stabilite de lege pentru suspendarea termenului de prescripție a dreptului de a obține obligarea pârâtului.

Pe de altă parte, semnalăm că expresia „*durata minorității creditorului*” este contrară dispozițiilor art. 8 alin. (4) prima teză din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căruia „*Textul legislativ trebuie să fie formulat clar, fluent și inteligibil, fără dificultăți sintactice și pasaje obscure sau echivoce*”.

6.3.5. La art. 2517¹ alin. (3), semnalăm că, prin gradul mare de generalitate, sintagma „*în condițiile legii*” este insuficient de clară, ceea ce afectează accesibilitatea și predictibilitatea normei.

Ca urmare, sunt încălcate dispozițiile art. 50 alin. (2)¹⁵ din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Formulăm prezenta observație și pentru **alin. (4)**.

6.3.6. La art. 2517¹ alin. (4), referitor la soluția legislativă potrivit căreia „*Dispozițiile prezentului articol se aplică exclusiv obligațiilor de întreținere stabilite prin hotărâre judecătorească, convenție autenticată sau alt titlu executoriu*”, precizăm că sintagma „*alt titlu executoriu*”, prin gradul mare de generalitate, este improprie stilului normativ, fiind insuficient de clară.

Totodată, semnalăm că în actuala redactare nu sunt prevăzute toate izvoarele obligației de întreținere.

În acest sens, precizăm că, pe de o parte, obligația de întreținere poate fi stabilită prin **hotărârea judecătorească** pronunțată în procedura de desfacere a căsătoriei prin divorț, cât privește capetele de cerere accesorii divorțului, referitoare, printre altele, la stabilirea contribuției părinților la cheltuielile de creștere, educare, învățatură și pregătire profesională a copiilor.

Pe de altă parte, pensia de întreținere ce derivă din obligația civilă de întreținere a părinților față de copiii minori sau majori, după caz, poate fi stabilită și prin **convenție autentică în procedura notarială de divorț**. Astfel, potrivit prevederilor art. 376 alin. (4) din Codul civil, dacă soții stăruie în divorț, notarul public eliberează certificatul de divorț fără să facă vreo mențiune cu privire la culpa soților și, totodată, dacă soții convin asupra tuturor aspectelor referitoare la numele de

¹⁵ „Dacă norma la care se face trimitere este cuprinsă în alt act normativ, este obligatorie indicarea titlului acestuia, a numărului și a celorlalte elemente de identificare”.

familie pe care să îl poarte după divorț, exercitarea autorității părintești de către ambii părinți, stabilirea locuinței copiilor după divorț, modalitatea de păstrare a legăturilor personale dintre părintele separat și fiecare dintre copii, precum și stabilirea contribuției părinților la cheltuielile de creștere, educare, învățatură și pregătire profesională a copiilor, notarul va încheia o convenție în procedura divorțului cu copii minori, autenticată, care, potrivit dispozițiilor art. 101 alin. (2) și ale art. 138 alin. (5) din Legea nr. 36/1995 a notarilor publici și a activității notariale, republicată, constituie titlu executoriu.

O altă modalitate a stabilirii obligației de întreținere o constituie **hotărârea de expedient** prin care instanța de judecată consfințește acordul de mediere referitor la pensia de întreținere.

În acest sens, precizăm că în considerentul 25 din Decizia nr. 221 din 20 aprilie 2023, Curtea Constituțională a reținut că, *„în ceea ce privește acordul de mediere încheiat între soți în temeiul art. 64 alin. (1) din Legea nr. 192/2006, care are ca obiect soluționarea pe cale amiabilă a conflictelor ce derivă din efectele nepatrimoniale ale divorțului, precum numele soților, efectele divorțului în raporturile dintre soți și copiii lor minori, aceste înțelegeri pot constitui obiect al medierii, în privința acestora prevederile art. 64 alin. (1¹) din Legea nr. 192/2006 stabilind neechivoc că pot îmbrăca forma unor hotărâri de expedient («Acordurile de mediere încheiate de părți, în cauzele/conflictele ce au ca obiect exercițiul drepturilor părintești, contribuția părinților la întreținerea copiilor și stabilirea domiciliului copiilor, îmbracă forma unei hotărâri de expedient»).* În consecință, **Curtea reține că, în ceea ce privește rezolvarea aspectelor accesorii divorțului, inclusiv cu privire la stabilirea contribuției părinților la cheltuielile de creștere, educare, învățatură și pregătire profesională a copiilor, instanța de judecată poate consfinți acordul de mediere având acest obiect, prin pronunțarea unei hotărâri de expedient, pentru ipoteza în care se va desface căsătoria, act procedural prin care se pune capăt judecății în temeiul tranzacției intervenite între părți, în condițiile art. 2.268 alin. (1) din Codul civil. Această hotărâre urmează să se pronunțe în cazul desfacerii căsătoriei prin procedura divorțului reglementată de art. 915 - 935 din Codul de procedură civilă”**.

Totodată, în considerentul 26 din aceeași decizie, Curtea Constituțională a constatat că *„izvorul pensiei de întreținere (...) îl pot*

constitui atât hotărârea judecătorească pronunțată în procedura desfacerii căsătoriei prin divorț, potrivit dispozițiilor art. 373 și 374 din Codul civil, și hotărârea de expedient prin care instanța de judecată consfințește acordul de mediere referitor la pensia de întreținere, cât și convenția încheiată în procedura divorțului cu copii minori, autentificată de notar, încheiată în ipoteza desfacerii căsătoriei prin acordul părților în procedura notarială, potrivit art. 375 alin. (2) din Codul civil”.

6.4. La art. II, semnalăm că norma propusă pentru art. 706 alin. (1¹) nu se corelează cu alin. (2) al aceluiași articol, potrivit căruia termenul de prescripție curge, pentru hotărâri judecătorești, de la data rămânerii definitive.

În ipoteza în care normele nu sunt corelate, pot să apară conflicte de legi în ceea ce privește calculul termenelor, suspendarea și întreruperea prescripției executării, care fac obiectul art. 708 și art. 709 din Codul de procedură civilă, precum și referitor la calificarea actelor de executare relevante.

*

* *

Ca urmare a celor de mai sus, este necesar ca propunerea legislativă să fie reconsiderată în totalitate, atât din punctul de vedere al configurării soluțiilor legislative preconizate, care trebuie să fie în concordanță cu dispozițiile legale în vigoare, cât și din punctul de vedere al exprimării soluțiilor, în acord cu exigențele de tehnică legislativă, în mod clar și precis, fără echivoc.

PRESEDINTE
Florin IORDACHE

București
Nr. 549/09.06.2026